

SCÉNÁŘ

Paní Marie Špačková přišla na svět roku 1937 do zemědělské rodiny, poměrně záhy ji ovlivnily předválečné události spojené s rozpadem Československa a vzniku fašistického Slovenského štátu. Takto na to paní Špačková vzpomíná:

„...my jsme se sestrou narodily na Slovensku, protože tatínek tam šel za prací. Pak přišel Hitler na Slovensko. Češi se museli odstěhovat zpátky do Čech a Židi šli do plynu.“

Po přestěhování zpátky do Čech to neměli o moc jednodušší. V tu dobu Československo už neexistovalo. Rodina Špačkových se vrátila do Protektorátu Čechy a Morava, který byl také v rukou nacistů. Jejich krutost poznal otec paní Marie na vlastní kůži.

„...paní Matoušová přišla za maminkou, hele, jestli chceš vidět svého manžela, možná naposled, tak pojd' se podívat. Tak jsme šli taky a oni byli na návsi všichni chlapi z vesnice. Museli mít takhle nějak ruce, klečeli nebo seděli. Tak ty odvezlí, šest už se jich nevrátilo, ale říkám, byl to konec války. Bylo to druhého května, myslím. Takže bez těch šesti se tam ti vrátili.“

Otec paní Špačkové měl štěstí a válku přežil. I přesto bylo její dětství náročné a už od raného věku zažila spoustu drtivých událostí. V letech po válce přišla nejen o bratra ale následně i o matku. Její náctiletý život tudíž nebyl jednoduchý, protože ji musela zastoupit.

„Takže za dva roky byl třetí bráška. A když ten byl dvouletý, ten čtyřletý se utopil, tak byli dva. Ale ten se utopil tři měsíce před mamčinou smrtí, takže ta taky pak umřela na nějaké problémy žaludeční.“

„Já jsem potom chodila už do práce a mě odvolali, že musím dělat za maminku, která umřela, úplně v jiné vesnici. Takže jsem musela jít do JZD a dělat, co bylo potřeba. No a při tom vychovávat ty brášky.“

Další nedílnou součástí jejího mladého života tedy byla výchova svých mladších sourozenců a následně byla i nedílnou součástí výchovy svých synovců a neteří. Navzdory nelehkému údělu si na něj nikdy nestěžovala.

„Já jsem vychovala tři generace. Já jsem děti neměla, protože jsem pořád byla nějak zaměstnaná. Starala jsem se tak o ty bratry. Ty jsem vychovala, ty jejich děti ten jeden měl čtyři, ten druhý dvě. Tak tady tomu jsem zas vychovávala tady tyhle dvě dcery. No a teď další. Takže já jsem pořád byla mezi dětmi, pořád jsem tak nějak v pohodě. Já jsem to jako všechno tak nějak, že to tak má být.“

Po tom, co nám pamětnice svěřila svůj příběh nám také dala stručnou ale cennou radu:

„Abyste byli takový, jak jste.“